

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС навчальної дисципліни «СЕРТИФІКАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАСІННЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>201 «Агрономія»</u> Рік навчання: <u>4-й, семестр 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Рослинництва та садівництва</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к. с.-г. н., доц. Мазур Олександр Васильович</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>selection@vsau.vin.ua</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Сертифікація та контроль якості насіння» є вибірковою компонентою ОПП Агрономія.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин, практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Селекція та насінництво польових культур», «Генетика».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Інноваційні технології в рослинництві», «Система сучасних інтенсивних технологій».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Сертифікація та контроль якості насіння» спрямована на отримання здобувачами вищої освіти однієї з важливих і універсальних компетентності – це вирішення комплексних задач з вирощування високоякісного насіння для забезпечення потреб сучасного рослинництва.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни – набуття практичних навиків з раціональної організації насінництва, сертифікації, інспектування насінницьких посівів, ґрунтового та лабораторного сортового контролю, видових та сортових прополювань.

Завдання вивчення дисципліни

Вдосконалення комплексу агротехнічних прийомів вирощування культур на підставі знання біології через певну технологію, розроблену стосовно до конкретних умов, біологічних вимог рослини, наявності матеріально-технічних ресурсів та даного рівня переробки продукції та величини її урожайності, при одночасному збереженні, що особливо важливо, високих показників якості насіннєвого матеріалу, маркетингу насіння, сертифікації та інспектуванню насінницьких посівів, ґрунтового і лабораторного сортового контролю, вимог до документування у насінництві.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліна забезпечує програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод презентації), робота в команді (реалізується через метод індивідуальних завдань), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод презентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Стандартизація насіння	2		7
2.	Правила маркування та пакування насіння	2	2	7
3.	Сортова сертифікація насіння за насінневими схемами ОЕСР	2	2	7
4.	Інспектування насінницьких посівів зернових культур	2	2	7
5.	Інспектування насінницьких посівів кукурудзи і сорго	2	2	8
6.	Ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль	2	2	8
7.	Довговічність насіння та екологічні чинники її довговічності	2	2	8
8.	Вплив генетичних чинників та вихідної якості на тривалість зберігання насіння	2	2	8
9.	Зберігання насіння у виробничих умовах	2	2	8
10.	Вітчизняний та світовий досвід зберігання геноресурсів рослин	2	2	8
11.	Заходи внутрішньогосподарського контролю за обробки насіння	2	2	8
12.	Контроль за зберіганням насінневого фонду	2	2	8
13.	Вимоги до документування в насінництві	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2.	Підготовка до практичних занять	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування

3.	Підготовка до контрольних робіт, усного та тестового опитування	30	2 рази в семестр	Усне, тестове та письмове опитування
4.	Індивідуальні творчі завдання (виступ для дискусії)	10	Під час проведення практичних робіт протягом семестру)	Виступ з інформацією (презентація, реферат, відео і т. п.)
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гаврилук М.М., Соколов В.М., Жемойда В.Л. Практичне насінництво та насіннезнавство сільськогосподарських рослин. Навчальний посібник. Вінниця, 2018. 286 с.

2. Гопцій Т.І., Лиманська С.В., Гудим О.В. Методи оцінки вихідного і селекційного матеріалу: навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2021. 107 с.

3. Демидась Г.І., Слюсар І.Т. та ін. Насінництво багаторічних та однорічних кормових культур; за редакцією професора Г.І. Демидася, І.Т. Слюсаря. К.: НУБіП України 2018. 231 с.

4. Дзюбецький Б. В., Черчель В. Ю., Кирпа М. Я., Алдошин А. В., Сатарова Т.М. Насінництво кукурудзи: навчальний посібник. К.: Аграр наука, 2019. 200 с.

5. Мазур О. В., Мазур О. В., Лозінський М. В. Селекція та насінництво польових культур: навчальний посібник. Вінниця : ВЦ ВНАУ. 2020. 346 с.

6. Мазур О. В., Паламарчук В. Д., Мазур О. В. Програма навчальної дисципліни «Сертифікація та контроль якості насінневого матеріалу» для студентів факультету агрономії та лісівництва денної та заочної форми навчання, галузі знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія», освітнього рівня: другого (магістерського). Вінниця. 2021. 11 с.

Додаткова література (10-15 джерел)

1. Кіндрок М.О., Соколов В.М., Вишневський В.В. Насінництво з основами насіннезнавства. К.: Аграр. наука, 2012. 264 с.

2. Кіндрок М.О. Насінництво й насіннезнавство зернових культур. К.: Аграрна наука, 2003. 235 с.

3. Кириченко В.В., Петренкова В.П., Кучеренко Є.Ю., Звягінцева А.М. Основи фітосанітарної безпеки в агроценозах польових культур. Навчальний посібник. Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, 20 Харківський Національний технічний університет сільського господарства імені П. Василенка, МОН України, Харків., 2020. 324 с.

5. Макрушин М.М., Макрушина Є.М. Насінництво: підручник. Сімферополь: ВД. «Аріал», 2011. 476 с.

6. Мазур О.В., Мазур О.В., Лозінський М.В. Селекція та насінництво польових культур: навчальний посібник. Вінниця : ВЦ ВНАУ. 2020. 346 с.

7. Мазур О.В., Мазур О.В. Адаптивна цінність сортів сої за вирощування у різному екоградієнті. Сільське господарство та лісівництво. 2023. №2 (29). С. 172-180. DOI: 10.37128/2707-5826-2023-2-15.

8. Сабадин В.Я., Дубовик Н.С., Костина Т.П. Генетичні основи селекції рослин на імунітет проти хвороб та шкідників: навчальний посібник. Біла Церква, 2024. 132 с.

9. Січняк О.Л. Генетика з основами селекції рослин: Навчальний посібник. Одеса. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2022. 190 с.

10. Myronova N., Honcharuk I., Mazur O., Tkachuk O., Vradii O., Mazur O., Shkatula Y., Peleh L., Okrushko S. Optimization of measures to increase disease resistance of potato varieties as a factor of reducing environmental pollution. *International Journal of Ecosystems and Ecology Science*. 2023. Vol. 13 (2). P. 163-170. DOI: <https://doi.org/10.31407/ijees13.218>

Інформаційні ресурси

1. Міжнародний інститут рису. URL:<http://irri.org>
2. Всеукраїнський науковий інститут селекції. URL: <http://vnis.com.ua>
3. Міжнародний інститут с.-г культур для засушливих тропіків. URL: <http://www.icrisat.org>
4. Міжнародний центр по кукурудзі і пшениці. URL:<http://www.cimmyt.org>.
5. Міжнародний центр по картоплі. URL:<http://cipotato.org>
6. Міжнародний інститут сільського господарства тропіків. URL:<http://www.cgiar.org>.
7. Світовий центр овочевих культур. URL:<http://avrdc.org>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання самостійної роботи	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій, презентації за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	5
7	Виконання самостійної роботи	10

8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни